MISKOLCI EGYETEM

GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

EGYETEMI FONT ÉS A HELYI PÉNZEK VIZSGÁLATA A XXI. SZÁZADBAN

HALLGATÓI PROJEKTVERSENY PÁLYAMUNKA

Dékány Viktória

Kovács Balázs

Konzulens: Dr. Süveges Gábor Béla

Miskolc, 2022.

1. BEVEZETÉS

A projektversenyre készített pályamunkánkban mi a magyarországi helyi valutákkal, régiókon belül kiadott pénzekkel foglalkozunk. Ezek a valuták a forint mellett egy adott térségben használható és elfogadott fizetőezközök. Azért választottuk ezt a témát, mert mint sokan az országban mi is először hallunk ezekről az alternatív fizetőezközökről. Érdekes lehetőség van bennük a gazdasági és társadalmi fejlesztésekre való tekintettel. Használatukból adódóan a pénzt az adott régión belül tartják, ezáltal lendíti fel a gazdaságot és kovácsolja össze a társaságokat is. Elgondolkodtunk azon, hogy milyen kapukat nyithatna a Miskolci Egyetemen is, ha bevezetnénk egy saját valutát. Ha a selmeci hagyományőrzéssel kombinálni lehetne az egyetemen megjelenő saját valutát, akkor milyen lehetőségek nyílnának meg előttünk. A benne rejlő lehetőségeket vizsgálva a hallgatók és az egyetemi szolgáltatók véleményére is kíváncsiak voltunk.

A helyi pénzek jelentősége nagyban növekszik napjainkban, ugyanis az önkormányzatok saját és regionális fejlesztésének egyik hatásos ezköze. Alapvetően nem pénzről beszélünk szó szerint, mert azt csak a Magyar Nemzeti Bank bocsáthat ki. Jogilag utalványnak számítanak és a készpénzt hivatottak helyettesíteni. A helyi pénzforgalom felgyorsítására és a tőke helyben tartására szolgálnak.

Ezek a típusú valuták nagyban eltérnek az országon belüli pénztől. Mind kinézetben mind felhasználásban megoszlanak nem csak a nemzeti valutától, hanem még más helyi pénzektől is. Jellemző rájuk hogy bizonyos keretek között tud csak működni ugyanis jelen vannak behatároló tényezők a gyakorlati használatuk során. Ilyen behatároló tényezőknek számít a helyszín, mivel egy adott térségben szabad és lehet velük fizetni és kereskedni. Megfelelő mennyiségű fedezet, kibocsátott bankjegy és olyan számú elfogadóhely, ami ezt a mennyiséget lefedi. Ha ezek közül valamelyik összetevő hiányzik, minden esetben összedől a felépített stratégia.

A versenyre mi azt a koncepciót hoztuk el, ami egy „potenciális lehetőséget” kínál az egyetemnek, hogy a pénz a Miskolci Egyetemen maradjon, ezáltal fejlessze gazdaságilag és közösségileg. Kutatásunk alatt azokra a kérdésekre kerestük a választ, hogy az egyetemen bevezetett helyi pénz kiállná-e az idők próbáját? A hallgatók szívesen fogadnák el és használnák-e a bevezetett valutát. Elfogadó helyeket tekintve mit gondolnak az egyetemi boltok, kávézók, szórakozóhelyek? Szakirodalom kutatásban utána jártunk a helyi pénzek történetének, benne rejlő lehetőségeknek és kockázatoknak. Bemutatásra kerülnek a Magyarországon létrejött helyi valuták, bemutatjuk a fennmaradt és a megszűnt pénzeket is.

2. CÉLKITŰZÉS

A dolgozatunkban, a már említett témáról fogunk írni, aminek hallatán egyből egy tényleges tervezet fogalmazódott meg bennünk, mégpedig az, hogy a Miskolci Egyetemen évszázadok óta tartó hagyományőrzést hogyan tudnánk összekombinálni gazdaságfejlesztéssel. A dolgozatunkban gazdaságfejlesztési szempontból fogjuk megvizsgálni az eddigi magyarországi helyi pénzeket, és történetüket, felhasználásukat.

A stratégia, ami alapján elindulunk, az az lenne, hogy röviden, egy szakirodalom kutatás keretében bemutatjuk a helyi pénzeket, hogy olyanok számára is érthető legyen, akik nem feltétlenül ismertek ebben a témában. A szakirodalomnál törekszünk arra, hogy ez eddigi magyarországi helyi pénzeket bemutassuk, illetve fontosnak tartjuk, hogy említést tegyünk az egyéb megfoghatatlan kriptovalutákról is a téma kedvéért.

A szakirodalom kutatást követően felvázoljuk a tervünket az egyetemet tekintve, majd egy rövid pénzügyi tervezettel be is bizonyítanánk, hogy van alapja és működő képes.

A bizonyítás felvázolása után készítünk egy mélyinterjút az egyetemen működő, gazdász hallgatók számára közkedvelt klub üzemeltetőjével, hogy ő hogyan vélekedne arról, ha bevezetnénk egy helyi pénzt, amelyet a megkeresztelkedett hallgatók vehetnének igénybe és használhatnának különböző szolgáltató egységeknél az egyetem területén.

A kutatásunk arra fog választ adni, hogy lehetséges-e a mai világban, például a Miskolci Egyetem területén helyi pénzt bevezetni, és, hogy milyen népszerűsége lenne. Arra fektetjük a hangsúlyt, hogy vázoljuk, hogy milyen helyi/egyetemi szolgáltatóknál lehetne felhasználni, és, hogy ebből az egyetemistáknak milyen plusz származna. Megvizsgáljuk, hogy milyen egyetemi és nem egyetemi szolgáltatóknál van már most bármi féle kedvezménye a hallgatóknak és emellett milyen más hasznos szolgáltatás lehetne elérhető számukra. Mindezt egy kisebb igényfelméréssel támasztjuk alá.

3. ALTERNATÍV VALUTÁK

Ebben a fejezetben a különböző alternatív valutákról, mint csoportokról lesz szó, illetve egyes csoportoknál kifejezetten kitérünk egy adott típusra.

3.1 WIR Bank

Az 1934-be alapított WIR-rendszer (1998-tól Wir Bank) a legismertebb és legrégebb óta működő alternatív valutát kibocsátó és forgalomban tartó intézmény. A bank több feladata mellett a stabilizáló hatásáról ismert. Kibocsátott valutája a WIR Frank, aminek az értékét a svájci frankhoz kötik, viszont nem váltható be rá. Ezzel azt érik el, hogy ha a hiány van a hivatalos pénzből ez a WIR frankot nem érinti negatívan. Így a saját valuta pont ellentétesen működik, recesszió idején fellendül, élénkülések idején meg beszűkül, és ez adja meg a lehetőségek a kis- és középvállalkozóknak, hogy túléljék a gazdasági hullámvölgyeket. A sikeres gazdasági és társadalmi hatásainak köszönhetően a WIR frank még akkor is jelentős, mikor a volumene csak egy kis részét teszi ki a hivatalos pénzek nagy összességének.

3.2 Kriptovaluta

A CoinMarketCap internetes portál adatbázisa szerint a világon megközelítőleg 2071 körülire tehető a használható kriptoeszközök száma 2018-ban. Ezek az internetes ezközök nagyon különböznek egymástól csak a technológia köti össze őket. Mindegyik ilyen eszköz valamilyen kriptográfiák (titkosítást) használ a tranzakciók biztonságos lebonyolításának érdekében. Mindegyik ilyen valuta decentralizálta, vagyis egy központi felügyelet nélkül működő rendszert alkotnak, így nem befolyásolják őket az országhatárok. Több csoportba lehet őket szétválasztani. Egyik részről ott vannak a tényleges valutafunkciót betöltő kriptoeszközök, ezek közé tartozik a Bitcoin, Dash, Monero. A másik részről találjuk az infrastruktúrát szolgáltató ezközöket; ezek segítik a többi blokkláncalapon működő alkalmazást. Utility kriptoeszközöknek is nevezik őket. Ezek közé tartozik az Ethereum vagy a Filecoin. A harmadik csoportot a szolgáltatásnyújtó kriptoeszközök képezik, ezek a 0x, Steem vagy Augur. Ezeknek a virtuális ezközöknek a beszerzése sem olyan egyszerű, mint a hagyományos pénzeknek. Egyik részről vásárolni lehet, és mint a tőzsdei üzletekhez hasonlóan, ha emelkedik az árfolyam akkor el lehet adni. A másik megoldás a bányászta avagy a „mining”. Ez a folyamat erős számítógépet igényel és a blokkláncon végbemenő „node” (csomópontokon) hajtja végre a tranzakciókat. Ez hosszadalmas és energiaigényes folyamat, amihez nagy kezdőtőke szükséges a megfelelő bányagép megépítéséhez.

A legelső kriptovalutát Satoshi Nakamoto bocsátotta ki 2008-ban. Ez az internetes pénz volt a Bitcoin. Nakamoto a 2008-as gazdasági világválság kiküszöbölésére tervezte és a

terve be is vált csak néhány évvel később. A Bitcoin, ahogy egyre jobban befutott a köztudatba annál többet kezdett érni és 2018-ban egy bitcoin ára már elérte a 2 735 360 Ft-ot. Ez az összeg tovább nőtt az évek folyamán és jelenleg 13 861 536 Ft-ot ér 1 Bitcoin 2022. 04. 22-én.

1	Bitcoin BTC Buy	$40,546.84	▼4.40%	▲0.80%	$770,714,196,613	$38,103,675,354 940,278 BTC	19,018,781 BTC	
2	Ethereum ETH Buy	$3,011.53	▼4.27%	▼0.55%	$362,693,644,028	$21,067,312,824 6,998,206 ETH	120,480,718 ETH	
3	Tether USDT	$1.00	▲0.00%	▲0.01%	$83,086,326,214	$77,542,557,994 77,526,574,971 USDT	83,069,200,512 USDT	
4	BNB BNB Buy	$411.76	▼2.95%	▼1.39%	$67,174,723,146	$2,187,070,276 5,315,961 BNB	163,276,975 BNB	
5	USD Coin USDC	$0.9999	▼0.02%	▲0.01%	$49,890,757,390	$4,567,488,051 4,567,633,982 USDC	49,892,351,394 USDC	
6	XRP XRP	$0.726	▼3.89%	▼6.86%	$34,900,468,939	$2,027,576,447 2,794,720,074 XRP	48,105,234,849 XRP	
7	Solana SOL Buy	$102.03	▼5.94%	▲0.37%	$34,006,526,091	$1,832,978,209 17,972,457 SOL	333,435,952 SOL	
8	Terra LUNA Buy	$96.19	▼1.56%	▲17.34%	$33,813,766,231	$2,809,577,384 29,182,422 LUNA	351,215,670 LUNA	
9	Cardano ADA	$0.9187	▼3.89%	▼3.27%	$31,007,402,849	$860,583,382 936,772,697 ADA	33,752,555,544 ADA	
10	Avalanche AVAX Buy	$75.73	▼4.52%	▼2.99%	$20,345,665,523	$598,588,079 7,899,425 AVAX	268,496,933 AVAX	

1. ábra: Kiptovaluta árfolyamok a MarketCap szerint

(Forrás: https://coinmarketcap.com/l)

4. HELYI PÉNZEK HATÁSAI

4.1 Gazdasági hatásuk

Mivel a pénzügyi és gazdasági globalizáció egyre nagyobb méreteket ölt és a negatív hatásai is egyre jobban tapasztalhatóak sokan a helyi kezdeményezésekben vagy regionális gazdasági fejlesztésekben látják a kiutat ebből. A helyi pénzek egy jó stratégiai döntésnek számítanak, ha egy régió vagy település el szeretné kerülni ezeket a negatív hatásokat. Mivel ezek a valuták nem forgalmazhatóak az ország bármely pontján és a fedezetük forintban van így nagy pénztőke fogó hatása van. Egy adott területen tartja a pénzt így azt helyi fejlesztésekre és beruházásokra lehet felhasználni, amiknek további gazdaságerősítő hatásuk van. A vevők és turisták szemszögéből nézve a vállalkozások és szolgáltatók kedvezményeket adnak a helyi valuták használata után így a ők is pozitívan jönnek ki a vásárlásokból, megtakarításuk növekszik. A pénzeket nem csak egymás között tudják elkölteni, hanem a turisták szuvenírnek is vehetik, ami tovább növeli a bevételeket és a tőke beáramlását. (Lang, 2012)

4.2 Társadalmi hatásuk

Gazdasági hatásuk mellett nagy társadalmi hatással is bírnak. Nagyban hozzájárul a területi identitás fejlesztéséhez: A Jennings és Krannich (2013) szerint a területi identitást befolyásolják a közösségben való részvétel és egymás iránti bizalom valamint a régió, térkategória fejlettsége és az azzal való elégedettség is. A helyi valuta ezt hivatott fejleszteni. Fellendíti a helyieknek a falu vagy régió iránti törődését, szeretetét, büszkék lesznek a tájegység szépségére, helyi jellegzetességekre. Ezek mellett fejleszti a közösséget, erősíti a társadalmi és kapcsolati tőkét a településen, régión belül. A pénzt éppen ezért a helyi szimbólumokkal, jellegzetes állatokkal, növényekkel, közéleti motívumokkal díszítik. Ezek a kis folyamatok szintén tovább erősítik az összetartozás érzését és az identitástudat fejlődését. Például véve az Alsómocsoládi Rigac címletein a település nevesebb épületei valamint tájképek vannak feltüntetve ezzel is tudatos turizmuserősítő hatást elérve. Buzdítják a turistákat és a nézelődőket, hogy tekintsék meg a nevezetességeket és járják be a környéket vegyék igénybe a kínált szolgáltatásokat. (Szóka, 2013.)

2. ábra: 100 Rigac

(Forrás:https://www.eremshop.hu/alsomocsolad-100-rigac-banko-helyi-varosi-szuksegpenz.html)

A helyi pénzek koncepciója nagyon is jó ötletnek tűnik mégis a gyakorlatban az vehető észre, hogy nem igazán tudnak sokáig fennmaradni. Hosszú távon a magyar helyi pénzeket tekintve is ilyen tendenciát figyelhetünk meg. A magyarországi öt helyi valutából három (Soproni Kékfrank, Balatoni Korona, Tokaji Dukát) már nem működik. Mára csak az Alsómocsoládi Rigac és a Bocskai Korona maradt fent. Ennek több oka is lehet. Ezeket a valutákat alapvetően az önkormányzatok vezetik be és működtetik. Ha nincs kiépítve megfelelő számú elfogadóhely, akkor a turisták maximum szuvenírként vásárolják, ami sajnos nem fedezi a költségeket. Mindezek mellett az önkormányzatoknak azzal is kell foglalkozni, hogy a régióban élők ismerjék a helyi pénzek bevezetésének fontosságát, megértsék a mögöttes koncepciót és elfogadják a használatukat. Ha nincs hírneve és nem értékeli a közösség sem akkor a turisták sem fognak „rajongani" érte és nagy valószínűséggel nem is találkoznak vele. A helyi valuták bevezetési stratégiájába éppen ezért célszerű bevonni már az elején a régióban élőket ezeknek a problémák elkerülésének érdekében. Ezek mellett az elfogadóhelyeket is érdekeltté kell tenni. Prezentálni kell nekik a forgalmazásával járó előnyöket és felismertetni hasznukat és meg kell mutatni a használatukat. Egy jól működő helyi pénz hálózathoz nem csak vásárlók kellenek, hanem tájékozott elfogadó helyek is. (Juhász, Varga, 2018.)

5. ALSÓMOCSOLÁDI RIGAC

A Rigac 2013-ban történt bevezetése óta működik, népszerűsége egyre nagyobb. Az elvárt és tervezett gazdasági fellendítő szerepét nagyban teljesíti és a lokális identitásépítő szerepe is nagy mértékeket öltött. Dicső László polgármester szerint a statisztikai adatokban is láthatóak a változások. A polgármester a településen lévő kisboltot hozta példának mondván, hogy Rigacnak köszönhető a megnövekedett forgalom. „Jelenleg is csaknem 2 millió Rigac forog a településen, amely a 324 fős lakosság lélekszámhoz viszonyítva jelentősnek mondható.” tette hozzá a település vezetője. Mindezeket három tanulmány is alátámasztja egy 2013-ból és egy 2015-ből és 2017-ből. Az első tanulmányt egy piackutató cég végezte el az Alsómocsoládi önkormányzat felkérésére. Közvetlenül a Rigac bevezetése után kérdezték ki a lakókat egy kérdőív keretein belül 50 fős minta alapján. A kérdőív gyakoriságokat alkalmazott az adatok kiértékelésére valamint számszerűsítette a nyitott kérdésekre kapott válaszokat is. A tanulmány megállapította, hogy:

- A lakosság hozzáállása a Rigachoz átfogóan pozitív bár vannak bizonytalanságok, kételyek felmerülnek az emberekben. Csak egy-két esetben volt teljes elutasítás.
- Az emberek nagy várakozásokkal állnak a Rigachoz, remélik, hogy a falu és a személyes életük is jobbra fordul.
- A helyi valutát a népesség nagy része egyfajta módon magának tekinti, „ők is részt vettek a létrehozásában”.

Következtetésképpen levonták, hogy maga a Rigac megítélése pozitív és a változás hosszútávon borítékolható pozitív irányban. A családok helyzetében is változás fog bekövetkezni. A 2015-ös tanulmány ezeknek a jövendöléseknek a megvalósulását vizsgálta. A mintavétel és elemzés után kiderült, hogy:

- A kibocsátott Rigac 50%-a forog a közéletben, az emberek hozzászoktak a használatához.
- A program elősegítette a gazdasági fellendülést, a faluban növekedett az állatokkal foglalkozók száma főleg a baromfit tekintve.
- A Faluban lévő házak és épületek megújultak fejlesztéseken estek át.

Összességében a Rigac beváltotta azt, amit jósoltak neki. Az emberek látják és érzik a munkájuknak a hasznát, észrevehetők a falun belüli változások a pozitív irányba. Az élelmiszerek jobb minőségűek lettek és a szolgáltatások száma is megemelkedett. A 2017-es kérdőív már váltott a stratégián és a kérdőíves megkérdezés módszerét alkalmazta személyes

módon. Szintén 50 fő volt a megkérdezettek száma és a kvantitív kutatás során szerzett információk elemzése kvantitív metódussal történt. Az elemzés megoszlási viszonyszámok és kereszttáblák alkalmazásával történt. A kitöltők nem szerinti eloszlása alapján 44%-a volt nő és 56%-a férfi. Összességében az elemzés után levonható, hogy:

- Egyöntetűen mindenki szerint a Rigac segített a falu életében.
- A valutát a helyiek magukénak érzik, kereskednek, fizetnek vele mondhatni egy szinten van a forinttal.
- A falu fejlődik folyamatosan, közös programokat szerveznek, amin a falu nagy része részt vesz szinte minden korosztályból, nagyot fejlődött a társasági élet.

A Rigac vált az elsődleges gazdaságfejlesztő programok ezközévé, amely közvetve vagy közvetlenül is kifejti hatását a közösségre és a mindennapi életre. A tanulmányok bebizonyították, hogy a Rigac jó hatással van a falu életére, az önkormányzat jó döntést hozott, amikor bevezette. (Szemerédi, 2019.)

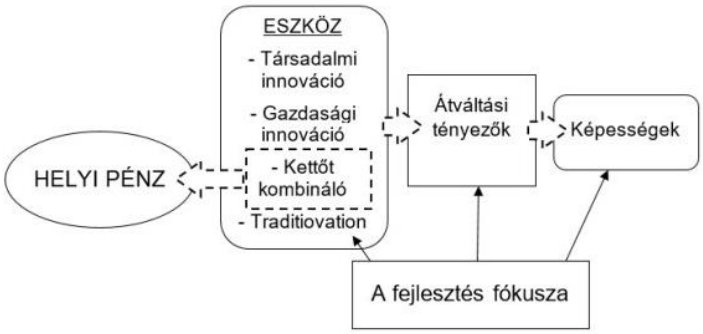

3. ábra: A helyi pénz elhelyezése a helyi gazdaságfejlesztési stratégia modelljében

(Forrás: Szemerédi Eszter, 2019.)

6. BOCSKAI KORONA

Magyarországon harmadikként vezették be 2012. július 22-én, Hajdúnánáson. Sikerének titka többek között az, hogy Hajdúnánás önkormányzata elkötelezett a helyi pénzzel kapcsolatban és a valuta kibocsátását is ők felügyelik a Hajdúnánás Holding Zrt. által. Az utalvány felhasználásai közé tartoznak a béren túli juttatások és támogatások is. A Bocskai Korona fedezete száz százalékban forint. Minden kibocsájtott korona értékét egy elkülönített bankszámlán helyezi el letétben így biztosítja az utalványt. Amióta a korona forgalomban van több mint 100 millió forint értékben bocsájtottak ki. Az első évben bevezetett 300 ezer koronának mára már több mint százszorosa forog a helyi gazdaságban. Kijelenthető, hogy a helyi valuta beépült a köztudatba köszönhetően a jó stratégiának.

Időpont (adóév zárónapjára vonatkoztatva)	Pénzköveteléseként fennálló forgatható utalvány-állomány névértéke	Az utalványbirtokosok pénzkövetelésének fedezetéül rendelkezésre álló összeg
2013	22.791.500 Ft	22.791.500 Ft
2014	23.425.000 Ft	23.425.000 Ft
2015	26.198.000 Ft	26.198.000 Ft
2016	51.082.500 Ft	51.082.500 Ft
2017	49.312.500 Ft	49.312.500 Ft
2018	44.499.000 Ft	44.499.000 Ft
2019	37.551.500 Ft	37.551.500 Ft
2020	31.967.500 Ft	31.967.500 Ft

1. táblázat: A forgalomban lévő Bocskai Korona mennyisége

(forrás: saját szerkesztés)

„A növekedés egyenértékű volt azzal, hogy milyen ütemben fogadják el és milyen ütemben gyarapszik az elfogadóhelyek száma, hiszen az újtól való „félelem, kétség" városunkban is jelen volt a bevezetéskor. A mögöttünk álló sikeres 9 év megmutatja, hogy az összefogás városunkban mekkora erővel bír."- jelentette ki Karóczkai Erika márkamenedzser. Ahogy egyre jobban elfogadott és közismert lett a Korona úgy csatlakoztak a környező települések is a fejlesztéshez köztük Balmazújváros, Hajdúhadház és Vámospércs. (Kozma, 2021.)

Ahhoz, hogy az emberek hozzájussanak a Koronához több módszer is rendelkezésre áll. Egyik oldalról az önkormányzat az, aki a legnagyobb összegben tudja bejuttatni a forgalomba ezt a pénzt így ő adja kifizetések, segélyek, támogatások módján. Egy idő után ezzel a módszerrel a nagyobb vállalkozások is elkezdtek élni és a fizetésen túli juttatásokat Koronában adták a dolgozóknak. A másik megoldás a kiváltás. A településen vannak elhelyezve kiváltó pontok, ahova a helyiek el tudnak menni és váltanak Koronát. Ez azért lehet előnyös, mert a vásárlások alkalmával még kedvezményekre is feljogosíthat a helyi valuta használata. Ezek a kedvezmények 2%-tól akár 20%-ig is terjedhetnek. (Kozma, 2021.)

A helyi pénz teljesen úgy funkciónál, mint egy utalvány. Az elfogadóhelyek ellenértékként el kell, hogy fogadják, ha a vevő vásárolt vagy szolgáltatást vett igénybe. Ha a vásárló a termék vagy szolgáltatás értékénél nagyobb összeggel fizet, akkor az elfogadóhely a vásárlási érték és a legkisebb kibocsátott helyi pénz értéke (500 Bocskai korona) közötti különbséget forintban szolgáltatja vissza, persze a kerekítési szabályokat figyelembe véve. A koronának nincs váltója ezért kell forintban lebonyolítani a visszaadást. Ezen felül viszont Koronában történik az elszámolás. Ahhoz hogy ezeket a szabályokat minden elfogadóhely betartja-e arra külön ellenőrző munkatársai vannak a Hajdúnánási Holding Zrt.-nek, akik próbavásárlások útján ellenőrzik, hogy minden hely betartja-e a szabályokat. Ha valaki vissza

akarja váltani az utalványt azt nyugodtan megteheti valamelyik váltópontban vagy a Zrt.-ben egészen a lejárattól számított 12. hónap végéig. A visszaváltásnál a kibocsátó jutalékot vagy költségeket is számíthat fel. (Kozma, 2021.)

2021-ben a Koronát elfogadó helyek száma elérte a 200-at. Ebből Hajdúnánáson 140 elfogadóhely található a környező településeken a többi. Példának okáért Balmazújvárosban 34 elfogadóhely van jegyezve. Ezek a számok nem egzakt és stagnáló számok, az elfogadóhelyek száma folyamatosan változik. Cégek szűnnek meg vagy jönnek létre és ez kihatással van a korona elfogadására is. Jellemzően viszont azok a cégek, amik szeretnének elfogadóhellyé válni azok célirányosan direkt módon keresik meg a Hajdúnánási Holding Zrt.-t. Kijelenthető, hogy a környező vállalatok is meglátták a valutában rejlő lehetőségeket. (Kozma, 2021.)

A turizmust is fellendítette a Korona használata bár a tapasztalatok alapján nem olyan nagy mértékben, mint a gazdaságot. Gyakran érkeznek olyan visszatérő, üdülni kívánók, akik a Hajdúnánási Gyógyfürdőt szeretnék igénybe venni és előre jelzik, hogy szeretnének Koronát váltani. Ezek mellett az ide látogató turisták tájékozódnak a helység értékeiről és a legtöbbjük vált is helyi valutát mind elköltés céljából mind szuvenírként. Ezek a számok is folyamatos növekedést produkálnak, de a megfigyelésekből az derül ki, hogy visszatérő vendégek java része a fürdő miatt jön és vált Koronát. (Kozma, 2021.)

A Bocskai Korona mintázata is merít a közéletből. Az alföld jellegzetes állatait mutatja be melyek között szerepel a rackajuh, szürkemarha, kerecsensólyom. Épületeket és embereket is ábrázol, a húszezres bankjegyen pedig Bocskai István található. Ezek miatt az apróságok miatt is viszik haza szívesen szuvenírként az oda látogatók. Különlegesebb módja ez az emlékek gyűjtésének, mint egy képeslap vagy hűtőmágnes.

4. ábra: 1000 Bocskai Korona (forrás:https://www.bocskaikorona.hu/cimlet_1000.php)

7. MEGSZŰNT HELYI PÉNZEK

7.1 Soproni Kékfrank

A helyi pénzek úttörője a Soproni Kékfrank volt. ez volt a legelső, ami megjelent Magyarországon, de sajnos nem bírt fennmaradni sokáig. A helyi pénz koncepciója Perkovátz Tamástól ered 2009-ből és a Soproni kékfrankosról nevezte el. 2010-ben bocsátották ki a Tranta Péter és Gerencsér Tamás tervei által díszített bankjegyeket. Célja az volt, hogy összekovácsolják a környéken élőket és fejlesszék a gazdaságot, átnyúljanak a régiós és országhatárokon. Éppen ezért, hogy mindenkinek érthető és használható legyen három nyelven volt nyomtatva (magyar, német, horvát). A bevezetése után 4-5 évvel nagy fellendülésnek indult és sikeres is volt mivel az elfogadó helyek száma egészen nagy méreteket öltött 2016-ban 661 helyen lehetett a Soproni Kékfrankkal fizetni. (Juhász, Varga, 2018.)

7.2 Balatoni Korona

Mivel a Kékfrank forgalomba kerülése nagy sikert aratott így hatalmas lendületet adott más régióknak és településeknek hasonló fejlesztések bevezetésére. A Balatoni korona volt a másodikként megjelenő helyi valuta Magyarországon. 2012-ben került forgalomba a tervezője Vagyóczky Károly volt, aki a forintot is tervezte. Veszprémben került sor a nyomtatására és akárcsak a Kékfrank ez is célozta a külföldi turistákat, ezért két nyelven (magyar és angol) nyomtatták. 7 Veszprém megyei településen lehetett a Koronával fizetni köztük Tihany, Balatonfüred, Veszprém, Várpalota. A meghatározott cél az egy éven belüli 100 milliós kibocsájtás lett volna, de sajnos ennek csak a töredékét érték el. 2016-ban mindössze 10-20 millió közti értékben került Korona a forgalomban 216 elfogadóhely közreműködésével. A csekély érdeklődésre való tekintettel 2016 december 31-én megszűnt, mivel a bankjegyek lejárati dátuma eddig volt érvényes.

7.3 Tokaji Dukát

2015-ben országosan ötödikként vezették be Tokaj-hegyalja saját valutáját. Nevét a Rákóczi-szabadságharc idején Hegyalján bevezetett nagy értékű saját pénz után kapta, ami szintén a Dukát nevet viselte. A forinttal megegyező címletekkel rendelkezett és a bankjegyeken Hegyaljához köthető híres személyeket lehetett látni. 27 hegyaljai település fogott össze abban hogy közösségkovácsoló és gazdasági előnyei miatt bevezessék a Dukátot mint helyi pénzt.

8. HELYI PÉNZEK PROBLÉMÁI

A helyi vállalatok és szolgáltatók érdekei vannak előtérben, mégis ezek a vállalatok azok akik nem akarnak részt venni a helyi pénzek adta lehetőségekben. Nem járulnak hozzá hogy a helyi valuta fenntartásához szükséges rendszer hosszú távon életképes maradjon. Legtöbbször még ha részt is vesznek a helyi pénzekkel való kereskedésben akkor sem adnak megfelelő kedvezményeket a vásárlóknak. Gyakran lehet találkozni aki 1% kedvezményt ad, akik meg 5-10%-ot adnak azok meg kijelentik, hogy más kedvezménnyel nem vonható össze. Ezek tudatában a vásárlók inkább a „hagyományos" módon vásárolnak, mert ezek a számok nem számítanak jelentősnek. A forinttal kereskedő vállalatok még mindig sokkal látványosabb és nagyobb számú kedvezményeket tudnak nyújtani akárkinek. Így ha nem alakul ki a kellő forgalom a helyi pénzekkel, akkor érdektelenné válik, ami a fejlesztés bukásához vezet.

Társadalmi oldalról szemlélve az mutatkozik hogy a bizalom hiánya is hátráltathatja a helyi pénzek elterjedését. Ironikus, hogy a helyi identitás fejlesztésével nő az emberek bizalma egymás iránt mégis az egyik legnagyobb buktatója a helyi pénzek működésének is ez. Az emberek nem bíznak egymásban, bizonytalanul állnak a másikhoz még ha ismerik is az illetőt. Nem szívesen hagyják el a jól bevált utat (ami a „hagyományos" módon zajló kereskedelem) egy olyan lehetőségért amit mások sem akarnak igénybe venni. A kellő tájékoztatás szükséges mert ha egymás között, pletykák útján terjed el a helyi valuta híre akkor nem érik el a megfelelő számú elfogadóhelyet és vásárlót. Az emberek rögtön a kétkedő és ellentmondó véleményt fogalmazzák meg. A bizonytalanság és a nem kellő informáltság hamar keresztbe tehet a fejlesztésnek, mivel ilyen körülmények között nehéz az embereket arra ösztönözni hogy együtt dolgozzanak és fenntartsák a rendszert.

9. EGYETEMI HAGYOMÁNYŐRZÉS ÉS AZ EGYETEMI FONT

A Miskolci Egyetemről több okból is elmondható hogy egyedülálló az országban. Híres, nagy múltú intézmény, ahol a műszaki képzések egyedülállók az országban. Az ország egyik legszebb kampusza található itt és az elhelyezkedése is egyedülálló a városon belül. A diákélet is kiemelkedő és van egy lehetőség ezen az egyetemen, amivel csak néhány másik egyetemen találkozhat az ember. A Miskolci Egyetem a Selmecbányáról indult bányászati tanintézet utódintézménye, így egyetemünkön is jelen vannak a selmeci diákhagyományok.

A Selmeci Diákhagyományok alapvetően egy hierarchikus rendszeren alapuló közösség, aminek nem lehet akárki a tagja, hiszen vizsgát kell hozzá tenni. Vizsgatétel után a tagok megkeresztelkednek és elkezdik életüket a hagyományőrzés szellemében. A hierarchikus rendszerben az évek múltával léphetnek egyre feljebb. A keresztelkedéstől számítva minél idősebb lesz egy hallgató annál magasabbra jut a rangsor létrán is, több kötelezettsége és előjoga lesz. A diákéletet fellendíti és összekovácsolja az idősebb és fiatalabb hallgatókat, bensőséges kapcsolatot teremtenek. A Miskolci Egyetemen ez a folyamat és maga a hagyományőrzés is hatalmas szerepet tölt be. A megkeresztelkedett hallgatók varrathatnak egyenruhát, készíttethetnek valétagyűrűt, és ők vehetnek csak részt hagyományőrző rendezvényeken. Ezek a rendezvények a szakestélyek, amik tréfás gyertyafényes estek, de szigorú kötött menettel. A hagyományőrzés jelen van az egyetem minden területén éppen ezért az Egyetemi Font bevezetése a hagyományőrzésen keresztül egy jó lehetőség lehet. Ahogy fentebb említettük a saját pénzek bevezetésénél az egyik nagy akadály, hogy a társaság nincs annyira összerázódva, nincs kialakulva egy megfelelő társasági élet, az emberek bizalmatlanok egymással. Az egyetemen emiatt a folyamatosan pezsgő élet miatt ez a probléma ki is van küszöbölve, mivel a hallgatók már alapvetően is jó kapcsolatot ápolnak egymással.

Az egyetemen sok helyen van lehetőség a hagyományőrző tevékenységet végezni vagy selmeci ajándékokat vásárolni. Az Egyetemi Font bevezetése, majd alkalmazása ezeken a lehetőségeken keresztül történne:

- Szakestélyek helyéül szolgáló Kettes Klub: A szakestélyek legkedveltebb színhelye. Átlagosan heti kettő-három rendezvény kerül itt lebonyolításra és a szakestélyenek kívül a nagyobb egyetemi rendezvényeket is itt szokott megrendezni az egyetem vezetősége. (Kolimpia, Miskolci Egyetemi Napok)
- Szakestélyek „belépőjéül” szolgáló invitatio: A szakestélyek lebonyolításhoz szükséges tőke alapja az invitatio árakból befolyó összeg. Ez a belépő a

szakestélyekre és az ára JMF-ben (Jó Magyar Forint) van meghatározva. Ha ezt esetleg JEF-ben (Jó Egyetemi Font) határoznánk meg sokat lendítene fel a helyi pénz beforgatásában a mindennapi életben. Egy szakestélyen átlagosan 45-90 személy vesz részt 3000-3500 JMF áron. Ha ezeket az összegeket átváltanánk Egyetemi Fontba az sokat segítene abban, hogy sokáig fennmaradjon a helyi valuta.

- Rockwell klubban lebonyolított szórakoztató rendezvények: Szintén az egyetemi rendezvények egyik kedvelt helye. A Miskolci Egyetemi napok, Gólyatábor legtöbb rendezvénye ezen a területen zajlik és az ilyenkor kitelepült pultnál vagy standoknál bevezetett Font nagy lehetőség.
- Kollégiumokba található klubhelységek: A klubhelységek már egy kicsit kisebb közösséget céloznak, mert általában csak a kollégistákat célozzák. Viszont elmondható, hogy mivel a klub üzemeltetője mindig kollégista a klub bármikor elérhető. Így a folyamatos kereskedés a Fonttal ugyancsak sokat tudna hozzátenni a saját pénz elterjedéséhez. Mindemellett természetes házon belüli rendezvények szintén szoktak megrendezésre kerülni hetente 1-2 alkalommal.
- Tapolcán található Liget Szórakoztató és Hangulatkarbantartó Egység: Az egyetlen olyan hely, ami nem az egyetem területén található. Ennek ellenére nagyon szeretik a hallgatók. Szintén kisebb szakestélyek lebonyolítására alkalmas és szokták is használni erre, valamint a selmeci nótákat őrző és oktató Cantusok Köre tart itt minden hétfőn daltanításokat, ami hetente 20-25 embert vonz.
- Az egyetem területén található Ajándékbolt: Az egyetem épületén belül található ajándékbolt egyszerre célozza meg a nem megkeresztelkedett és a hagyományőrző diákokat. Széles választékkal várja vásárlóit, amiben kitűzők, felvarrók, egyenruha kiegészítők, Miskolci Egyetemes pulóverek is találhatók. A végzés előtt álló hallgatók a szakdolgozatuk beköttetése miatt sem kell a belvárosig elmenniük, szintén el tudják ezt intézni az Ajándékboltban.

Tehát a felsoroltak alapján látszik, hogy lenne felhasználási helye az Egyetemi Fontnak, ám nem feltétlenül menne bele minden szolgáltató ennek a használatába. A későbbiekben egy interjú olvasható majd ugyanebben a témában az egyik klubhelység üzemeltetőjével.

Most pedig térjünk ki arra, hogy ez a helyi pénz bevezetése mit is jelentene egy egyetemistának.

Először is a táblázat mutatja, hogy átlagosan mennyit és mire költ egy egyetemista hallgató; ezt a táblázatot a későbbiekben fogjuk használni. A táblázatban feltüntetett összegek megalapozott utánajárás, és utána kérdezés, mindezek mellett pedig személyes tapasztalatokon alapszik.

Megnevezés	**Rendszeresség**	**Összeg**
Kollégium/lakhatás	Havonta	12 000 Ft
Étel – ital	Hetente	15 000 Ft
Szórakozás	Hetente	20 000 Ft
Jegyzetek, könyvek	Félévente	5 000 Ft
Szakestélyek	Hetente	10 000 Ft
Utazás	Naponta	1200 Ft

2. Táblázat: Egy átlagos egyetemista hallgató havi költései megkérdezés alapján

Tehát a táblázatból látható, hogy egy átlagos egyetemista hallgató megközelítőleg havonta 150 000 Ft-ot költ el, ha mindent figyelembe veszünk, és feltételezzük, hogy a kiválasztott egyénünk kollégista, és nem albérletben lakik, vagy otthonról jár be az egyetemre.

Ha az Egyetemi Fontot úgy határozzuk meg, hogy az kedvezzen a bevezetőjének, a hallgatóknak és a szolgáltató egységeknek, akkor figyelembe kell venni elég sok tényezőt, mégpedig azokat, hogy mennyivel szeretnének többet „kapni” a szolgáltatók, és mennyivel szeretnék a hallgatók csökkenteni a kiadásaikat.

Tekintsük át, hogy egy szolgáltató egység megközelítőleg napi hány forint bevétellel gazdálkodhat. Először is figyelembe kell venni, hogy a szolgáltatók napi vagy heti szinten kapnak árut, ami miatt nekik költségük keletkezik. Ezt jelen esetben nem fogjuk a számításokba belevenni, hiszen az minden szolgáltatónál nagyban eltérne.

Ha a gazdász klub bevételét nézzük, akkor az napi szinten 20 – 30 000 Ft közé tehető. Számoljunk 25 000 Ft-tal és akkor körülbelül egy köztes értéket fogunk kapni. Ha egy szolgáltató egység a jelenlegi bevételénél legalább 15%-kal szeretne több bevételhez jutni a feltételesen bevezetésre kerülő helyi pénz által, akkor 28 750 Ft-ról beszélünk. Ez a bevétel egy napi összeg, ami azt jelenti, hogy egy hónapban (feltéve, ha a hónapban csak a munkanapokon működik a szolgáltatóegység) körülbelül 575 000Ft lenne az eredeti 500 000 Ft helyett. A különbözeti összeg is jó hatással lenne az egységekre abból a szempontból, hogy fedezné az esetleges egyéb költségeket.

De nézzük meg a hallgatók oldalát is, hogy vajon nekik a 15%-kal kevesebb kiadás mit is jelentene. Az átlagos havi költést 150 000Ft-ra becsültük meg, ennek a 85%-a 127 000 Ft. Tehát látható, hogy havi szinten a 15% kedvezmény, amit a helyi pénzzel lehetne elérni, nem egységes a hallgatók és a szolgáltató egységek költségeire nézve, mivel a szolgáltatóknak havi 75 000 Ft, a hallgatóknak pedig 23 000 Ft megtakarítása lenne ebből kifolyólag. Úgy kell kialakítani az Egyetemi Fontot, hogy az megközelítőleg egyformán, ugyanolyan mértékben legyen hasznos mind a hallgatóknak, mind a szolgáltató egységeknek.

Az alábbi táblázat jól szemlélteti, hogy összehasonlítva a két oldal igényeit teljesen más százalékok jönnek ki párokban, mint azt terveztük az elején.

A százalékpárok a következők lennének (hallgatók – H; szolgáltatók – SZ)

- H 7% - SZ 2%
- H 17% - SZ 5%
- H 22% - SZ 7%

Hallgatók				Szolgáltató egységek		
Kiadások (havi)	Kedvezményes	Kedvezmény (Ft-ban)	Kedvezmény (%-ban)	Bevétel (havi)	Kedvezményes	Kedvezmény (Ft-ban)
150.000	153.000	3.000	0,02	500.000	510.000	10.000
150.000	157.500	7.500	0,05	500.000	525.000	25.000
150.000	160.500	10.500	0,07	500.000	535.000	35.000
150.000	165.000	15.000	0,1	500.000	550.000	50.000
150.000	168.000	18.000	0,12	500.000	560.000	60.000
150.000	172.500	22.500	0,15	500.000	575.000	75.000
150.000	175.500	25.500	0,17	500.000	585.000	85.000
150.000	180.000	30.000	0,2	500.000	600.000	100.000
150.000	183.000	33.000	0,22	500.000	610.000	110.000
150.000	187.500	37.500	0,25	500.000	625.000	125.000
150.000	190.500	40.500	0,27	500.000	635.000	135.000
150.000	195.000	45.000	0,3	500.000	650.000	150.000

3. Táblázat: A hallgatók és a szolgáltató egységek igényeinek összehasonlítása
(Forrás: saját szerkesztés)

Látható, hogy nagyon eltérő százalékokat kapunk, de mégis a legközelebbi, ami mindkét félnek kedvező, az a legelső, vagyis ha a hallgatók 7%-kal kevesebb költséggel, a szolgáltatók pedig 2%-kal több bevétellel rendelkeznének egy hónapban.

Na de ez nem biztos, hogy a helyi pénz bevezetőjének is kedvező. A következőkben azt fogjuk vizsgálni, hogy milyen eshetőség lenne kedvező annak, aki ezt a helyi pénzt be kívánja vezetni.

A példa alapjának az euro és a forint közötti árfolyamot vettem. Tegyük fel, hogy 1 Egyetemi Fontot 120 magyar forintért lehetne váltani. Ezt a gondolatmenetet egy példán keresztül szeretnénk bemutatni.

Egy átlagos invitatio ára 3500 Ft, ami azt jelentené, hogy közel 30 Egyetemi Fontért lehetne azt megváltani. A váltás során 100Ft pluszban jön ki, az, akinél váltották a helyi pénzt. Ez lehet maga a kibocsátó, vagy egy szolgáltató, akinél váltani lehet. Ez azt jelenti, hogy egy

font váltásánál 3 Ft bevételhez jutna, az, akinél váltják. Ha napi szinten csak 5 hallgató vált körülbelül, fejenként 30 fontot, az összesen 450 Ft plusz, a már bemutatott kedvezményeken kívül.

Úgy gondoljuk, hogy a bemutatott példák is jól szemléltetik azt a gazdasági fejlesztést, amit ha elkezdünk kicsiben, lokális szinten, akkor kinőheti magát egy országos szinté, hiszen a hagyományőrzés Magyarországon 3 egyetemen jelentős, ezek az egyetemek: Sopron, Dunaújváros és Miskolc. Valamint a gazdasági fejlesztésen túl a hagyományőrzésnek is egy olyan újítását tudnánk elérni, ami már az említett módon országossá tudná kinőni magát.

10. INTERJÚ

A mélyinterjú során két személyt kérdeztünk meg az egyetemi Font bevezetésével kapcsolatban. Az megkérdezés alanya az E/6-os kollégiumban működő klubhelység üzemeltetője.

1.) Milyen véleménnyel lennél, ha bevezetnék az Egyetemi Fontot?

V.V.: Úgy gondolom, hogy minden új dolog irányába nyitottan kell állni, ezért kíváncsian várnám, ha ehhez hasonló tervek valósulhatnának meg. Ez akár társadalmi kísérletként is működhetne mely a gazdász hallgatók szívéhez közel állhat, vizsgálva azt, hogy milyen velejárói lehetnek annak, ha egy új „valuta" kerül bevezetésre a mindennapi körforgás során, s milyen nehézségeket kell áthidalni annak optimalizálása során.

2.) Véleményed szerint segítene-e összekovácsolni a társaságot?

V.V.: Teljes mértékben hozzájárulna az egyetemi polgárok összekovácsolásához a közös, egyedi fizetőeszköz mely más campusokkal szemben igazi sajátossága lenne a Miskolci egyetemnek. A használókban azt az érzés erősítve, hogy ők ezen a téren is összetartoznak.

3.) Buzdítanád-e a diákságot, hogy váltsanak Egyetemi Fontot?

V.V.: Egyértelműen, ezzel is támogatnám az Egyetemi font gördülékeny integrálódását az egyetemi életbe, s nem csak a pénz váltására, hanem hírnevének szélesítésére is ugyanúgy buzdítani kell azokat a diákokat kik mindennapi eseményeik során használatba vennék azt. Sőt, különböző akciók keretében ösztönözném a diákságot ennek terjesztésében, erről későbbiekben fogok még beszélni.

4.) Véleményed szerint hozzájárulna a tőke visszatartó erejéhez?

V.V.: A kezdetekben ez biztos vagyok benne, hogy problémát okozhat, ez elsősorban a bizalmatlanság miatt léphet fel. Ennek áthidalásához a forgalmazást megelőzően minden eshetőségre gondolni kell, ami bonyodalmakat okozhat később s ezeket megpróbálni már előre kiküszöbölni, már a megjelenését megelőzően egy stabil támogatói réteget szükséges mögé állítani, akik saját bizalmukkal, hozzáállásukkal fedezetet nyújthatnak az új pénznem számára.

5.) Csatlakozna-e az elfogadóhelyek táborához?

V.V.: Véleményem szerint ez kölcsönös reklámként is szolgálna mind az elfogadóhely mind pedig a valuta számára, ezért nem csak becsületbeli, hanem gazdasági szempontból is szívesen döntenék mellette.

6.) Adnál-e kedvezményt, ha valaki fonttal akarna fizetni?

V.V.: Teljesen biztos vagyok abban hogy hozzájárulnék ezen módon is az Egyetemi Font népszerűsítéséhez, italakciókat nyújtanánk mind az általunk szervezett kari illetve öszkari rendezvényeken, ezzel ösztökélve a hallgatóságát a pénznem megváltására, ugyanis a belépő kedvezmények során nyilvánvalóan jobban járnának ezen valuta használatával. Gondolhatunk itt 1-et fizet 2 kap akciókra, százalékos kedvezmények bevezetésére. Tombolasorsolásokat szerveznénk azon személyek számára, akik egy rendezvény folyamán ezt a fizetőeszközt használták. Ezen felül a hallgatói önkormányzat eseményein kisebb játékokat szerveznék ahol a legjobban teljesítő személyek akár közvetlenül valutát nyerhetnének, vagy átváltási kedvezményekben részesülhetnek.

7.) Szerinted megvalósítható-e az egyetemen egy ilyen volumenű fejlesztés?

V.V.: Abban az esetben, ha a bevezetés mögé megfelelő ember tömeg áll be biztos vagyok benne hogy megvalósítható, gondolok itt hallgatói valamint vezetőségi szintre is. Nagyban befolyásolná a sikerét, hogy a megváltás mennyire folyik gördülékenyen, s mennyire elérhetőek azok a személyek, helyek ahol erre lehetőség van az egyetem területén, éppen ezért mi is szívességgel vállalnánk, hogy „valuta váltó”-ként is funkcionáljunk a nap terjedelmes részében.

8.) Milyen veszélyeket látsz az egyetemi Font bevezetésében?

V.V.: A fentebb említett bizalmatlanság befolyásolhatja a pénznem értékét, illetve előbb utóbb előkerülnének azok az egyének kik hamisítani próbálják azt. Ezért fontos lehet, hogy egyedi pénzünk milyen formában kerül elindításra, gondolok itt kézzel fogható verzióra vagy esetlegesen applikációban létrehozva hasonlóan a Kripto Valutákhoz, ha nagyban szeretnénk gondolkodni miért is ne lehetne akár új Kripto valutaként is létrehozni ezt, melynek már megvannak a különböző biztonsági, fedezeti hátterei?

9.) Véleményed szerint mennyi ideig maradhatna fenn a Font a Miskolci Egyetemen?

V.V.: Sajnos nem vagyok pénzügyi spekuláns illetve nem ismerek elegendő háttér részletet ahhoz hogy pontosat tudjak mondani erről, döntő szerepet játszik az élettartamban a rendszer összetettsége, stabilitása, én azt kívánok hogy minél sikeresebb, huzamosabb ideig megvalósítható legyen az elképzelés.

11. EREDMÉNYEK ÉRTÉKELÉSE

A helyi pénzekkel kapcsolatban megfogalmazott kutatásunkban megvizsgáltuk a vele járó lehetőségeket problémákat. Figyeleme vettük, hogy a miskolci Egyetemvárosbe bevezetett helyi pénz mekkora hatással lenne régiós szinten a gazdaságra.

A primer kutatásunk részeként bemutatott levezetés, vagyis a három szereplős (bevezető, szolgáltatók, hallgatók) modellen keresztül szemléltetett pénzügyi séma tökéletesen muttatta a szereplőkre néző előnyöket. Itt figyelembe vettük az egyes szereplők érdekeit és a megbecsült költségeiket, illetve bevételeiket.

A mélyinterjún keresztül pedig látható, hogy egy szolgáltató egység üzemeltetője, hogyan viszonyulna, ha bevezésre kerülne az említett Egyetemi Font.

Úgy gondoljuk, hogy gazdaságilag júl fellendítené a régiót, illetve a több 100 évre visszanyúló hagyományokra is jó, újító hatással lenne.

12. ÖSSZEFOGLALÁS

A projektversenyre készített pályamunkánk a helyi pénzek vizsgálatára épült. Végigvettük a lehtőségeket és veszélyeket amit rejt. Több részről is megvizsgáltuk a problémát, a publikált tanulmányok és statisztikák alapján a helyi pénzek bevezetése nagy összességében pozitív lefolyással bír bár vannak kiküszöbölendő problémák a ha valaki be szeretné vezetni egy adott régióban.

A mi vizsgálataink ezekek alapján zajlott és mi egy számunkra ismerős környezetben tereztük meg a saját valutának a bevezetését. Tanulva az elmúlt 10-12 évben létrejött helyi pénzek sikeréből és bukásából mi a Miskolci Egyetemen gondolkodtunk egy helyi valuta bevezetésén. Az egyetemen is megvizsgátuk a múlt problémáiból fakadó kockázatokat, felmértük, hogy a saját valuta életképes tud e maradni. A megvizsgált régió (Egyetemváros) bővelkedik szórakozóegységekből és szolgáltatókból. Ezek mellet a többi egyetemmel és hasonló intézménnyel szemben van egy nagy előnye. Ez pedig színes egyetemi élet.

A selmeci hagymányőrzés egy kivételes lehetőség mivel a társaság már úgy véve össze van kovácsolva és a kezdeti bizonytalanságokat könnyebben el lehet simítani ha az emberek ismerik és megbíznak egymásban. Ezeket alátámasztja a mélyinterjú Veres Viktorral is. Viktor maga is megkeresztelkedett hallgató és a E/6-os klub üzemeltetője. A véleménye megegyezik azzal amit vártunk és szerint is van az egyetemi Fontban lehetőség. Ez tovább bővítené az amúgy is színes hagyományainkat és a gazdasági és társadalmi részről is fejlesztené az egyetemünket.

IRODALOMJEGYZÉK

Szakirodalom

1. Bánóczy János: Pénzteremtés vs helyi pénzek 1-20.o.
2. Kovács Sándor Zsolt, Lakócai Csaba, Gál Zoltán: Helyi kötődésű alternatív fizetőeszközök. Új lehetőségek a lokális pénzügyi szolgáltatások bővítésében
3. Károly Szóka: A helyi pénz és társadalmi vonatkozásai (2013)
4. Lang Péter: Helyi pénzek és nemzetgazdasági hatásaik, (2012)
5. Juhász Zita, Varga Imre: A helyi pénz bevezetésének főbb tapasztalatai Magyarországon (2018)
6. Szemerédi Eszter: A helyi pénz települési identitást erősítő, közösségfejlesztő szerepe (2020/2)
7. Szemerédi Eszter: Az alsómocsoládi Rigac értékelése a képességszemléletű helyi gazdaságfejlesztés modellje alapján (2019)

Internetes források

1. Kozma Boglárka: Kihívója akadt a forintnak: így tarolnak a helyi pénzek Magyarországon, 2021 (letöltve: https://www.penzcentrum.hu/gazdasag/20210408/kihivoja-akadt-a-forintnak-igy-tarolnak-a-helyi-penzek-magyarorszagon-1113568?fbclid=IwAR0y1JjbM8OESlaqKBtgJ8wHP4prlEOCC6jiCjCulZ-ym_Vq4vSTVlwsZm0 megtekintés dátuma: 2022.04.20.)
2. CoinMarketCap: A kriptovaluta mai árai piaci tőkeszám alapján (letöltve: https://coinmarketcap.com/hu/ megtekintés dátuma: 2022.04.21.)